

Plats och tid Stadshuset i Borgholm, kl 09.00-16.10

Beslutande

Jan Erici, ordförande	(M)
Mats Karlsson	(C)
Birger Palm	(S)
Jenny Sunnman	(C)
Sven-Ingvar Nilsson	(C)
Willy Kuppe	(S)
Inger Sundbom	(S)
Björn Engström	(M)
Stefan Olof Lundgren	(ÖP)
Arne Sjögren	(KD)
Claes Horn af Rantzien	(MP)

Övriga närvarande

Göran Borgö, förvaltningschef	
Leo. Eriksson, stadsarkitekt	
Kerstin Jerkström, sekreterare	
Maria Pettersson, miljöstrateg	§ 89
Eva Nahlman, byggnadsinspektör	§ 99-103
Åsa Bejemar, planarkitekt	§ 97
Emil Berger, planarkitekt	§ 98, 111
Hanna Olin-Nordenmarker, planarkitekt	§ 112
Ida Dessin, planarkitekt	§ 113
Anna Stjärndahl, miljöinspektör	§ 104-105
Malin Ewers, livsmedelsinspektör	§ 106-110
Bertil Eifrem, Regionförbundet	§ 114

Utses att justera Stefan Olof Lundgren med Arne Sjögren som ersättare

Justeringens plats och tid Stadshuset, måndag 3 juni kl 11.00

Underskrifter

Sekreterare

Kerstin Jerkström

Ordförande

Jan Erici

Justerande

Stefan Olof Lundgren

§ 89

Remissinstans:

Länsstyrelsen i Kalmar län

**Vattenmyndigheten
Södra Östersjön**

Dnr. 2012-001369

(dnr 537-7689-12, 537-7691-12)

Vattenförvaltningen, yttrande på remiss

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t som svar till Vattenmyndigheten Södra Östersjön lämna nedanstående yttrande.

Yttrande

- Det bör framgå tydligare att det även går att tycka till om arbetet med vattenförvaltningen mellan de officiella samrådstillfällena.
- Problembeskrivningen är bra över de särskilda utmaningarna men ett förtydligande bör göras angående vilka utmaningar som finns vad gäller övergödning.
- Samverkan och dialog måste förbättras jämfört med föregående förvaltningscykel.
- Övervakningen måste förbättras på regional nivå.
- Kartläggning och analys – dialog kring verifiering av statusklassificeringar måste bli bättre.
- Åtgärdsprogrammet – förenklade prövningar vad gäller vattenverksamhet måste till för att lättare kunna genomföra åtgärderna.
- Behovsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning – ingen erinran.

Redogörelse för ärendet

Nämnden har tidigare i år informerats om vattenförvaltningens syfte och struktur och hur det påverkar nämndens arbete.

Arbetet inför vattenförvaltning 2015-2021 är nu påbörjad. Remissen som har gått ut till berörda myndigheter tar upp arbetsprogram och tidtabell, en översikt av väsentliga frågor och omfattning av miljökonsekvensbeskrivning inför arbetet med nästa förvaltningsplan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunen har här en möjlighet att påverka vad nästa förvaltningsplan kommer att fokusera på och remissen ska besvaras senast den 1 juni 2013.

Ett samrådsmöte om remissen hölls i Kalmarsalen den 13 mars. Då deltog tre tjänstemän från Samhällsbyggnadsförvaltningen och en ledamot från nämnden.

Remissen tar upp frågor angående det fortsatta arbetet med:

- Arbetsprogram och tidtabell för arbetet
- Särskilda utmaningar i Södra Östersjöns vattendistrikt
- Samverkan i arbetet med förvaltningsplanen
- Övervakning
- Kartläggning och analys
- Miljökvalitetsnormer
- Åtgärdsprogram
- Ny förvaltningsplan och rapportering
- Behovsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

Beslutet/yttrandet skall vara Vattenmyndigheten Södra Östersjön tillhanda senast 2013-06-01 via e-post (dnr 537-7689-12, 537-7691-12).

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

---

§ 90

Godkännande av dagordning

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna föreliggande dagordning.

---

§ 91

Information från förvaltningen

Information om aktuella ärenden, pågående planer och projekt, personalsituation m.m. inom förvaltningen.

Diskuterades intresse av att förvaltningen tar fram ett förslag på månatlig skriftlig redovisning till nämnden över månadens aktuella händelser. Syftet är att kunna ge ledamöterna mer ingående information i verksamheten. Inform-

ation önskas om t.ex. hur klarar vi att hålla handläggningstiderna, servicelöften, klagomål men även beröm - både ris & ros med andra ord.

§ 92

Dnr. 2011-000385

Planprioritering 2009-2013

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna redovisningen av aktuell planprioritering, samt

a t t uppdra till arbetsutskottet att snarast sammankalla till ett möte med KSAU för att diskutera och få fram resurser till minst en tjänst som mark- och exploateringsingenjör.

Vid genomgången av planprioriteringen diskuterades detaljplaner i föp-området Rälla – Stora Rör och bristen på en kvalificerad mark- och exploateringsingenjör "mexare", för att kunna effektivisera planarbetet och verkställa antagna detaljplaner.

Birger Palm (S), med bifall från Björn Engström (M), yrkar att ett möte mellan SBNAU och KSAU snarast genomförs för att diskutera och komma fram till en lösning av "mex-frågan".

Birger Palm (S) informerade kort från presidie- och miljöchefsmötet som ägde rum i Oskarshamn den 24 maj, arrangerat av Regionförbundet Kalmar län och Miljösamverkan Sydost under rubriken "*Vilken och hur mycket energi förbrukas? Vad används den till? Hur stora är koldioxidutsläppen? Hur får vi ett effektivare klimatarbete?*"

§ 93

Dnr. 2012-000672

Budgetuppföljning för april 2013

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga redovisningen till handlingarna.

§ 94

Dnr. 2012-000672

Tertial prognos, nr 1/2013

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga redovisningen till handlingarna.

---

§ 95

Delegationsbeslut

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

---

§ 96

Meddelanden

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga meddelandena till handlingarna.

---

§ 97

Dnr. P 2008-0003

Borgholm 13:1 och 13:2 samt del av Borgholm 11:1, S:20, Triangeln, detaljplan

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna utlåtandet daterat 2013-05-29 samt föreslå Kommunfullmäktige att anta detaljplanen med tillhörande handlingar.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden (nuvarande Samhällsbyggnadsnämnden) beslutade 2008-04-23 att uppdra åt förvaltningen att upprätta ett förslag till planprogram.

Miljö- och byggnadsnämnden föreslog Kommunfullmäktige 2008-08-20 att godkänna planprogrammet och samrådsredogörelsen som underlag för detaljplanarbetet.

Detaljplaneförslaget var på samråd under sommaren 2009. Detaljplanen ställdes ut under hösten 2011.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2012-06-27 § 112 att uppdra åt förvaltningen att ta fram antagandehandlingar för Handel och service med planbestämmelse H, handel.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2012-08-22 § 144 att föreslå Kommunfullmäktige att anta detaljplan Triangeln, Borgholm 13:1, 13:2 m.fl. fastigheter, med tillhörande handlingar.

Kommunfullmäktige beslutade 2012-09-17 § 154 att anta detaljplanen. Beslutet har därefter överklagats.

Länsstyrelsen lämnade föreläggande 2012-12-07. Länsstyrelsen har noterat att utställningstiden inte uppgick till fyra veckor samt att kungörelsen inte innehåller någon erinran om att *rätten att överklaga kan falla bort om synpunkter inte lämnas under utställningstiden.*

Länsstyrelsen beslutade 2012-01-17 att upphäva planen på grund av ovanstående skäl.

Enligt av Länsstyrelsen inkommet yttrande 2013-01-28 bör planprocessen tas om från utställningsskedet. Utställningshandlingen ska kompletteras med uppgifter om förändringar.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2013-02-27 § 37 att godkänna tidigare antagandehandlingar inklusive utlåtande daterat 2013-02-27 med redovisade justeringar för utställning. Planförslaget har varit tillgängligt för granskning under perioden 15 mars 2013 t.o.m. 15 april 2013.

Syfte med detaljplanen

Syftet är att detaljplanelägga mark för handel och service i området vid korsningen Norra infarten - länsväg 136. Borgholms kommun har tagit fram planprogram och ett förslag till detaljplan för Yttre hamnen. I dessa föreslås att flera av de nuvarande verksamheterna i Yttre hamnen flyttas. Några av dessa kan erbjudas plats i Triangeln. I området finns dock plats för fler verksamheter, i första hand handel med skrymmande varor och livsmedel, d.v.s. den typ

av handel som redan idag ligger utanför centrala stadskärnans utbud av så kallad upplevelsehandel.

Yrkanden

Förvaltningens förslag till beslut är att godkänna utlåtandet daterat 2013-05-29 samt föreslå Kommunfullmäktige att anta detaljplanen med tillhörande handlingar.

Stefan Olof Lundgren (ÖP) yrkar på avslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på de två yrkandena och finner nämnden bifalla förvaltningens förslag.

Motivering av beslutet

Detaljplaneförslaget följer planuppdraget nämnden fått från Kommunstyrelsen där syftet är att ta fram ytor för handel och service.

Stefan Olof Lundgren (ÖP) reserverar sig mot beslutet.

---

§ 98

Dnr. P 2009-0005

Halltorp 1:10, del av, Ekerum "Puttern", detaljplan

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

- a t t uppdra till förvaltningschefen att förhandla med sökanden om den merkostnad som tillkommer, samt
- a t t nämnden delegerar till vårt arbetsutskott att fatta beslut när förhandlingen med sökanden är slutförd.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden/MBN (nuvarande Samhällsbyggnadsnämnden) beslutade 2009-02-25, §43, att uppdra åt förvaltningen att upprätta ett förslag till detaljplan för bostadsbebyggelse på område 11 enligt planprogrammet för Ekerum. 2011-04-27, §105, beslutade MBN att utvidga denna detaljplan till att även innefatta omr. 14, som pekats ut som lämpligt för en hotellbyggnad.

Förvaltningens förslag till beslut idag är att detaljplaneärendet delas upp i två separata ärenden, där området söder om gårdscentrum, som är utpekade som område för bostäder, utgör ett nytt ärende och det befintliga ärendet omfattar

gården och området norr om gården, vilket är aktuellt för hotelletablering. Motivering till förslagsbeslutet är att arbetet med hotellet har gått framåt och är av stor angelägenhet. Då ytterligare bostäder inte är av lika stor angelägenhet och då osäkerheten kring de delar av området som inte omfattar hotell är större och inte är lika genomarbetade, gör förvaltningen bedömningen att om hela området detaljplaneläggs i samma detaljplan kan detta leda till förseningar i arbetet med hotellet. Förvaltningen bedömer att en separat detaljplan för ett hotell och området i anslutning till detta skulle effektivisera arbetet med densamma.

Vid dagens genomgång av ärendet framkommer förslag om att förvaltningen bör ha ett samtal med sökanden om hur den extrakostnad som uppkommer skall fördelas, alternativt att område 11 ska utgå.

---

§ 99

Dnr. S 2013-0166

Kolstad..., bygglov för tillbyggnad av bostadshus

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t bevilja bygglov för tillbyggnad av fritidshus om 76,7 m² med motivering enligt nedan.

a t t godkänna Anders Westerlund som kontrollansvarig för åtgärden.

Frågor angående bygglov, tekniskt samråd, kontrollplan och startbesked besvaras av våra byggnadsinspektörer.

Redogörelse för ärendet

Ansökan om bygglov för tillbyggnad av fritidshus med 76,7 m² inkom till samhällsbyggnadsförvaltningen 2013-03-26. Bygglovspliktigt skärmtak tillkommer med 21,1 m². Befintligt hus är 78,1 m².

Fastigheten ligger inom detaljplan 49, som tillåter endast 80 m² byggarea per byggnad på fastigheten. Med föreslagen tillbyggnad kommer detta att innebära en avvikelse på 119,9% mot gällande planbestämmelse.

Grannhörande skickades ut 2013-04-15. Inga negativa synpunkter har inkommit.

På grund av den stora avvikelsen på 119,9% skickades ett förslag till avslag ut 2013-05-08. Svar från sökanden inkom samma dag via e-mail. Sökanden

framför att fastigheten är 2250 m² stor. Sökanden framför även att den gällande planen är sedan tiden före kommunalt vatten och avlopp. När nu kommunalt VA finns i området möjliggör det i investeringar på fastigheten som kan leda till att uppdatera boendet till året-runt karaktär. Grannhus har fått bygglov för liknande byggnadsarea (bortsett 21,1 m² skärmtak) år 2011. Sökanden framför även att grannar ställer sig positiva.

Motivering av beslutet

Åtgärden anses uppfylla kraven enligt 9 kap § 30b, plan- och bygglagen (PBL).

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med PBL 10 kap 5 §, har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Beviljat bygglov skall följas av tekniskt samråd med bygglovshandläggare och vald kontrollansvarig innan startbesked kan lämnas. Åtgärden får inte påbörjas innan startbesked har lämnats. Påbörjas åtgärden utan startbesked kommer en byggsanktionsavgift att tas ut.

Bygglovet upphör att gälla om byggnationen inte påbörjas inom 2 år och avslutas inom 5 år från dagen för beslutet.

Avgift: Faktura skickas senare.
- - - - -

Handlingar som ligger till grund för beslut	Ankomstdatum
Situationsplan	2013-03-26
Sektionsritning	2013-03-26
Planritning	2013-03-26
Kontrollansvarig	2013-03-26
Fasadritning	2013-03-26
Ansökan bygglov	2013-03-26

§ 100

Dnr. 2012-0552

Plogen..., bygglov för nybyggnad av industribyggnad (virkeslager)

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t bevilja bygglov för uppförande av virkeslager om 840 m² BYA (840 m² OPA).

a t t av byggherren utsedd kontrollansvarig, Eva Olsson godkänns för detta arbete.

- a t t en kontrollplan behövs. Förslag till kontrollplan ska upprättas av kontrollansvarig och överlämnas i samband med det tekniska samrådet.
- a t t tekniskt samråd ska genomföras innan arbetena får påbörjas. Beslutet utgör kallelse till samråd. Byggherren ska kontakta byggnadsinspektören för överenskommelse om tid och plats. Efter utfört tekniskt samråd lämnas startbesked, därefter får åtgärden påbörjas.
- a t t slutsamråd ska genomföras när åtgärden utförts. Byggherren eller kontrollansvarig kallar till möte med byggnadsinspektör. Därefter lämnas slutbesked och byggnaden får tas i bruk.

Frågor angående bygglov, tekniskt samråd, kontrollplan och startbesked besvaras av våra byggnadsinspektörer.

Redogörelse för ärendet

Ansökan inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2012-11-09 och avser uppförande av virkeslager om 840 m² byggnadsarea.

Fastigheten ligger inom detaljplan nr 110.

Åtgärden bedöms planenlig.

Då byggnaden avses att placeras närmare än 4,5 meter mot grannfastighet har berörda grannar hörts och inga negativa erinringar har inkommit.

Motivering av beslutet

Åtgärden uppfyller kraven enligt 9 kap § 30 plan- och bygglagen (PBL).

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med PBL 10 kap 5 §, har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Bygglovets ska påbörjas inom 2 år och avslutas inom 5 år från dagen för laga kraft beslut.

Avgift: Faktura skickas senare.

- - - - -

Handlingar som ligger till grund för beslut	Ankomstdatum
Situationsplan	2013-03-26
Fasadritning	2012-11-09
Ansökan	2012-11-09

§ 101

Dnr. 2012-0272

Päronträdet..., bygglov för utvändig ändring av flerbostadshus

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t avslå ansökan om bygglov för fasadändring av flerbostadshus med motivering enligt nedan.

Redogörelse för ärendet

Ärendet har tidigare behandlats på samhällsbyggnadsnämnden 2012-08-22, där man beslutade att återremittera ärendet till förvaltningen för fortsatt handläggning och diskussion med sökanden om alternativ utformning.

Ansökan avser bygglov för fasadändring av flerbostadshus med tilläggsisolering med 70 mm, färgen på fönsterkarmarna byts från grå till vit (så att både fönsterkarm och båg blir vita), balkongdörrarna breddas från 780 mm till 1000 mm. I övrigt inkom sökanden 2013-05-03 med skrivelse där de vill att samhällsbyggnadsnämnden tar ställning till tre alternativa utformningar, där alternativ 1 är deras första val och alternativ 3 deras sista val.

Alt. 1 innebär att det två meter breda fönstret byts ut mot plastfönster och delas in med spröjs i förhållandet 60/140 i likhet med huset på Päronträdet 12.

Alt. 2 innebär att det två meter breda fönstret byts ut mot plastfönster och delas med spröjs i mitten, fönstren blir då lika breda som den nya balkongdörren.

Alt. 3 innebär att det två meter breda fönstret byts ut mot ett fönster i trä utan mittspröjs. Karm och båg ligger utvändigt i liv med varandra i likhet med de övriga plastfönster man avser att använda till övriga fönster.

Sökanden kan även tänka sig att ändra smygdjupet från 70 mm till 100 mm (100 mm är det i dagsläget).

Samhällsbyggnadsnämnden skickade en begäran om yttrande 2013-04-26.

Sökande inkom med yttrande 2013-03-06 och ett yttrande 2013-05-03 med de tre ovanstående alternativa utformningarna som sökanden överläter till nämnden att välja bland.

Fastigheten är belägen inom detaljplanerat område, detaljplan nr 14.

Motivering av beslutet

Kvarteret Päröträdet består av en sammanhållen grupp om tre i stort sett identiska flerbostadshus. Byggnaderna har små skillnader i utformning som till exempel olika materialval i portaler.

Byggnaderna uppfördes efter ritningar av arkitekt Evald Claesson 1947 som bl.a. var yrkesverksam vid KF:s arkitektkontor. Kvarteret Päröträdet i Borgholm är ett värdefullt exempel på de funktionalistiska flerbostadshus som är typiska för tidsperioden. Byggnadsgruppen är den enda och den första i sitt slag i Borgholm då de övriga flerbostadshusen i staden är byggda vid senare tid, exempelvis HSB-husen på Storgatan från 50- respektive 60-tal. Husen uppvisar flera högkvalitativa arkitektoniska element i såväl de grundläggande dragen som i detaljerna. Många ursprungliga detaljer är bevarade såsom fönster, stengolv, trappräcken och dörrar. Byggnadskropparna är ovanliga på det vis att de är uppdelade i två förskjutna delar vilket ger planlösningar med ljus åt tre håll. Huset har undgått större förvanskningar tidigare, i stort är bebyggelsegruppen ovanligt välbevarade arkitektoniskt sett. För två år sedan tilläggsisolerades byggnadens vind och samtidigt byttes det ursprungliga takteglat ut mot betongpannor.

Borgholm har i de centrala delarna ett antal byggnadsverk av hög kvalitet från samma tidsperiod, exempelvis gamla Televerket, Posthuset samt Stadshuset. Borgholm kan visa upp flera betydelsefulla funktionalistiska byggnadsverk varav kvarteret Päröträdet får anses vara det mest värdefulla exempel på bostadshus. Husen är betydelsefulla, inte bara i Borgholm utan även regionalt och nationellt då den här typen av byggnader inte sällan blivit föremål för omfattande ombyggnationer. Funktionalismens arkitektur är föremål för varsamhetsåtgärder vid alla typer av förändringar.

De ansökta förändringarna kommer att påverka husens utseende och karaktär markant. De befintliga ursprungliga träbågarna/träkarmarna ger ett djup i byggnadens arkitektoniska uttryck, vilket förstärks ytterligare av olikfärgade fönsterkarm och fönsterbåge. Fönsterkarmen och bågen kommer även att ligga i liv med varandra vilket bidrar ytterligare till en platt och livlös fasad med ett betydligt mer nymodernistiskt uttryck och således till förvanskning. De befintliga träfönstren och balkongdörrarna vad gäller indelning, utformning och material är viktiga för husets arkitektoniska uttryck.

Byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt har, enligt 8 kap 13 § plan- och bygglagen (PBL), ett förstärkt skydd och får inte förvanskas.

Av 8 kap 17 § PBL framgår att ändring av byggnader ska utföras varsamt. Hänsyn ska tas till byggnadens karaktärsdrag och byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden ska tas till vara. Ordet "värden" anger att det är önskvärda egenskaper som ska tas tillvara. Om byggnaden är en särskilt värdefull byggnad enligt 8 kap 13 § PBL, så får den inte förvanskas. Detta kan medföra en begränsning av vilka tekniska lösningar som är möjliga att genomföra. Av 8 kap 7 § PBL och 3 kap 23 § PBL följer att hänsyn ska tas till detta vid tillämpningen av de tekniska egenskapskraven vid alla ändringar av byggnader. Det gäller alltså såväl vid ombyggnad som vid tillbyggnad och övriga ändringar (BFS 2011:26).

Bestämmelsen i första stycket om förbud mot förvanskning kan hävdas i varje enskilt tillstånds- eller tillsynsärende. Något krav på att skyddsbehovet har kommit till uttryck i detaljplan eller områdesbestämmelser finns således inte. Tillämpningen av denna paragraf ska utgå från det synsätt som numera finns på vad som är av värde att bevara. Idag anses detta gälla inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde utan också byggnader som representerar olika tidsepoker eller något typiskt från skilda sociala miljöer eller som värderas högt av en lokal opinion (Didon m.fl., Plan- och bygglagen, En kommentar, 8:13 s.1).

För att bestämmelserna ska kunna tillämpas behöver inte byggnader vara av byggnadsminnesklass, ett tillräckligt motiv för att bevara byggnader kan vara att de är representativa för tidigare sociala villkor för en viss samhällsgrupp. Motiv för bevarande kan också vara att byggnaden har haft betydelse för den historiska, arkitektur- och kulturhistoriska eller tekniska utvecklingen (Didon m.fl., Plan- och bygglagen, En kommentar, 8:13 s.2).

Samhällsbyggnadsnämnden bedömer att byte av fönster från fönster i trä till plastfönster inte uppfyller kravet på varsamhet enligt 8 kap 17 § PBL och att föreslagen åtgärd innebär en sådan förvanskning av byggnadens kulturvärden som omnämns i 8 kap 13 § PBL.

Lagstöd

Enligt 2 kap 6 § PBL ska i ärenden om bygglov enligt denna lag bebyggelse och byggnadsverk utformas på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Enligt 9 kap 2 och 5 §§ PBL krävs det bygglov för annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt om fastigheten omfattas av en detaljplan om åtgärden väsentligt ändrar byggnadens eller områdets karaktär.

Enligt 9 kap 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser överensstämmer med detaljplanen och åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap 1-3, 6, 7, 9-13, 17 och 18 §§ PBL.

Enligt 8 kap 13 § PBL gäller att en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Enligt 8 kap 17 § PBL ska en ändring av en byggnad utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.

Ansökan uppfyller inte kraven enligt 8 kap 13 och 17 §§ PBL.

Upplýsningar

Avgift: Faktura skickas senare.

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges sökanden med uppgift om hur man överklagar.

Handlingar som ligger till grund för beslut	Ankomstdatum
Yttrande	2013-05-03
Fasadritning, norr	2012-06-21
Fasadritning, A (alt 3)	2013-05-03
Fasadritning, A (alt 3)	2013-05-03
Fasadritning, B (alt 1)	2013-05-03
Fasadritning, B (alt 1)	2013-05-03
Fasadritning, (alt 2)	2012-06-21
Fasadritning, (alt 2)	2012-06-21
Foto	2012-08-12
Ansökan bygglov	2012-06-21

§ 102

Dnr. S 2012-0501

Norge..., åtgärder utförda utan lov, tillbyggnad av enbostadshus

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

- a t t detta beslut ska ersätta beslut § 41 taget vid nämndsammanträdet 2013-02-27.
- a t t ta ut byggsanktionsavgift av fastighetsägarna till Norge... om storleken tjugotvåusen tvåhundrafemtio (22.250) kronor. Storleken på avgiften fastställs av (Plan- och byggförordningens 9 kap 20§).
- a t t byggsanktionsavgiften ska betalas när beslutet har vunnit laga kraft.

Enligt 11 kap 60§ Plan- och bygglagen gäller att om två eller flera är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen.

Redogörelse för ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterade att byggnation av burspråk både påbörjats och tagits i bruk på fastigheten Norge... På fastigheten har även tillbyggnad av uterum på en tidigare balkong påbörjats utan att lov sökts. Efter kommunikering med fastighetsägaren har bygglov ansökts och blivit beviljat. Kvarstår finns det faktum att byggnation har påbörjats (burspråket och ombyggnationen av balkongen) utan startbesked och att del av byggnationen (burspråket) har tagits i bruk innan slutbesked har erhållits.

Fastighetsägaren var i tron att de hade bygglov för åtgärden då de hade ett bygglov sedan tidigare, men någon ansökan om tillbyggnad eller beviljat bygglov finns inte noterat eller upptaget i förvaltningens diariesystem.

Samhällsbyggnadsnämnden (SBN) kommer enligt plan- och bygglagen (PBL) samt plan- och förordningen att belägga fastighetsägaren med byggsanktionsavgift för de fel som begåtts.

Fastighetsägaren har inkommit med fotografier som bevisar att burspråket var färdigställt redan 2009 och ska därför behandlas enligt gamla PBL.

Motivering av beslutet

20 § Byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap 3 § PBL (2010:900) påbörja en åtgärd innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är

1. 0,5 prisbasbelopp för åtgärd avseende en byggnad med en bruttoarea om högst 150 kvadratmeter tjugotvåusen tvåhundrafemtio (22.250) kronor.

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med PBL 10 kap 5 §, har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges fastighetsägarna med uppgift om hur man överklagar.

- - - - -

Handlingar som ligger till grund för beslut	Ankomstdatum
Foton, 4 st	2013-03-14

§ 103

Dnr. S 2013-0135

Alvara..., åtgärder utförda utan lov, uppförande av förrådsbyggnad/bod

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t ta ut byggsanktionsavgift på tjugotvåusen tvåhundrafemtio (22.250) kronor enligt 9 kap 20 §, plan- och byggförordningen (PBF).

- - - - -

Redogörelse för ärendet

Bygglövsansökan inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2013-03-14. Situationsplan inkommer 2013-03-26.

2013-04-03 kommer det till vår kännedom att byggnaden är uppförd på fastigheten. Besök på plats 2013-04-12 bekräftar att grundläggning är gjord och byggnaden är uppförd i sin helhet.

Begäran om yttrande är skickat till sökanden 2012-04-16. Sökanden bekräftar mottagandet 2013-04-26 via telefon. Sökanden besöker även förvaltningen 2013-04-30 och frågar bland annat om svarstiden i brevet som är satt till 2013-05-17. Sökanden är informerad om sanktionsavgiften och accepterar denna.

Motivering av beslutet

Byggsanktionsavgift på tjugotvåusen tvåhundrafemtio (22.250) kronor skall tas ut enligt 9 kap 20 § plan- och byggförordningen (PBF).

Upplysningar

Bygglövsfrågan kommer att tas upp i ett separat beslut.

Sökanden informeras om, att i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) 10 kap 5 §, har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Avgift: Faktura skickas senare.

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges fastighetsägaren med uppgift om hur man överklagar.

Handlingar som ligger till grund för beslut	Ankomstdatum
Ansökan	2013-03-14
Karta	2013-03-26
2 st foton	2013-04-03

§ 104

Rättsinstans:

**Växjö Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 81
351 03 VÄXJÖ**

Dnr. L 2007-0554

**Lerkaka 6:2, ställningstagande till laga kraft vunnet beslut från
2009-10-28 gällande bygglov för uppförande av fem vindkraftverk**

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t lägga skrivelsen till handlingarna utan åtgärd då man inte anser att det tillkommit sådant som skulle kunna ändra ett redan laga kraft vunnet beslut.

Redogörelse för ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden (f.d. Miljö- och Byggnadsnämnden) beslutade 2009-10-28 § 286 att bevilja bygglov för fem vindkraftverk.

Beslutet har tidigare överklagats av andra personer. I dom meddelad av Förvaltningsrätten i Växjö 2011-11-30 avslogs överklagandet, domen har inte överklagats.

xxx, ägare av Björkerum..., har tidigare ansökt om resning i målet, Kammarrätten i Jönköping har i beslut 2012-10-11 avvisat ansökningen. 2012-10-25 mottog xxx beslutet.

yyy har varit ägare av fastigheten Björkerum .: åtminstone sedan 2002-05-27 och har därmed varit sakägare i ärendet. yyy säger sig inte ha blivit informerad om att en bygglovprövning har skett. 2008-05-31 infördes en kungörelse i ortspressen samt på kommunens anslagstavla där det underrättades om bygglovsansökan. 2009-11-07 infördes en ny kungörelse i ortspressen om att bygglov för fem vindkraftverk hade beviljats på nämndens sammanträde 2009-10-28. I kungörelsen framgick att ett överklagande måste vara inkommet till kommunen senast 2009-11-30.

2013-03-19 beslutade Länsstyrelsen i Kalmar län att avvisa överklagandet.

2013-04-18 meddelar Mark- och miljödomstolen (MMD) i dom att överklagandet ska avvisas, dock översänds överklagade-skrivelsen till Samhällsbyggnadsnämnden (SBN) för ställningstagande.

Motivering av beslutet

I skrivelsen framförs önskemål om återkallande av bygglov samt vidare utredning innan slutligt beslut tas angående skändning av natur. Av skrivelsen framgår att förekomst av vissa arter skulle ha ändrats.

Förvaltningen har konsulterat Seppo Ekelund, Miljöland, för ett utlåtande. Ekelund ifrågasätter de uppgifter som finns i skrivelsen. Exempelvis menar han att gladan har ökat generellt på Öland, men det finns inget som säger att detta gäller i det specifika området.

Som framgår av ovan är beslut om bygglov och försiktighetsmått enligt miljöbalken (MB) redan tagna och har vunnit laga kraft. Inkommen skrivelse kommer därför att lämnas utan vidare åtgärd.

Uppllysningar

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges klaganden, xxx och yyy, med uppgift om hur man överklagar.

---

§ 105

Dnr. L 2009-000479

Stenninge 5:16, etablering av vindkraftverk, information

Helianthemum Vind AB har bygglov för ett vindkraftverk på rubricerad fastighet. Bygglovet avser ett verk med maximal navhöjd om 55 meter och maximal rotordiameter om 53 meter som komplettering till ett redan befintligt verk av modell Neg Micon på Stenninge 3:48. Av bygglovsbeslutet framgår att det tillkommande verket ska ansluta till det befintliga med avseende på färg, form och storlek.

Det har framkommit att bolaget vill bygga ett verk som avviker ifrån det sökta verket. Sökanden har i en skrivelse inkommen till Samhällsbyggnadsförvaltningen den 29 maj redovisat bakgrunden till valet av verk samt ett fotomontage som visar den tänkta etableringen.

Utseendet på de olika modellerna skiljer sig tydligt från varandra. Nämnden anser att skillnaden utseendemässigt är för stor för att accepteras. Man hänvisar till tidigare ställningstagande i översiktsplanen där man har angett att verken inom samma grupp ska ha enhetligt utseende med avseende på fabrikat, färg, mått och nivå över havet. Ett undantag från detta ställningstagande kan få prejudicerande effekt vilket kan påverka utformningen av andra etableringar i framtiden. Därför ställer sig nämnden negativ till den föreslagna åtgärden.

---

§ 106

Dnr. 2012-000476

Riktlinjer för buller och ljudstörningar, revidering

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t anta reviderade riktlinjer för att minimera buller och ljudstörningar.

Redogörelse för ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden (SBN) antog 2012-06-27, § 128, en bullerpolicy med riktlinjer för att minimera buller och ljudstörningar från olika verksamheter. I denna revidering av policyn har ändringar gjorts i avsnitt 2 om uteserveringar och musikarrangemang.

Motivering av beslutet

Revideringen syftar till att:

- möjliggöra för verksamhetsutövaren att mäta ljudet vid sin uteservering eller fastighetsgräns;
- riktlinjerna ska omfatta de riktvärden som bullerbesluten innefattas av.

Kopia av beslutet översänds till Kommunfullmäktige i Borgholm för kännedom.

---

§ 107

Dnr. 2012-001181

Borgholm 11:1, Nöjesspåret AB, högsta ljudnivåer och upprättande av egenkontrollprogram

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t vid vite förelägga Nöjesspåret 600 AB,

a t t omedelbart efter erhållandet av detta beslut:

1. Driva verksamheten vid Harrys så att följande ljudnivåer, orsakade av verksamheten, inte överskrids under perioden 1 juni–31 augusti, mätt omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder:
  - 65 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 12.00 - 24.00
  - 60 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 24.00 - 02.00

Ljudkraven jämförs med de ekvivalenta ljudnivåer som registreras vid mättillfället då bakgrundsljudet är sådant att man med säkerhet kan urskilja verksamhetens ljudnivå. I de fall bakgrundsnyvån är högre än den högsta tillåtna ljudnivån skall ljudnivå orsakad av verksamheten i princip inte urskiljas.

Löpande vite om tjugofemtusen (25 000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

2. Driva verksamheten vid Harrys så att högsta ljudnivån från musik vid publikplats inte överskrider:

- 110 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 115 dB (A), maximal ljudnivå

Om även barn har tillträde får högsta ljudnivåerna vid publikplats inte överstiga:

- 97 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 110 dB (A), maximal ljudnivå

Löpande vite om tjugofemtusen (25.000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

a t t senast 2013-06-01:

3. Upprätta och lämna in ett egenkontrollprogram. I egenkontrollprogrammet ska det ingå mätning av ljudnivåer, så att riktvärdena i beslutets punkt 1 och 2 innehålls. I egenkontrollen ska det förutom rutiner för mätningar finnas en tydlig ansvarsfördelning, samt dokumentation över mätresultat och eventuella åtgärder.

Vitesbelopp tiotusen (10.000) kronor.

Om åtgärder inte vidtagits inom förelagd tid kan vitet komma att dömas ut.

Skyldigheten enligt beslutet att begränsa ljudnivåerna och inkomma med egenkontrollprogram ska gälla omedelbart efter delgivning annars kan vitet komma att dömas ut.

Redogörelse för ärendet

Under sommaren 2012 har Samhällsbyggnadsförvaltningen tagit emot klagomål rörande bullerstörningar i Böda, Borgholm och Köpingsvik. Höga ljudnivåer sena kvällar och nätter från uteserveringar med musik eller musik som hörs ut genom öppna fönster och dörrar är ofta ett problem för närboende. Er restaurang/klubb/pub är en av de verksamheter som klagomål riktats mot.

Förhoppningen är att Samhällsbyggnadsnämndens beslut om maximala ljudnivåer ska påverka verksamhetsutövare att skapa ett bra ljudklimat kring sina verksamheter. Krogarna har olika förutsättningar att uppfylla gällande maximala ljudnivåer beroende på lokalisering, typ av verksamhet och lokal. Vissa verksamheter är lokaliserade i bostadsfastigheter eller endast ett fåtal meter ifrån omkringliggande bostäder. Samhällsbyggnadsnämnden förelägger därför verksamhetsutövare om att upprätta ett bra egenkontrollprogram så att högsta tillåtna ljudnivå hålls inom de beslutade riktvärdena. Kommunikering

har skickats 2013-01-24 men inget yttrande har inkommit till Samhällsbyggnadsnämnden.

Klagomål från närboende, som störs av musik från Harrys, har inkommit till vår förvaltning. Det finns därför behov av att säkerställa att personer i närliggande bostäder inte utsätts för skadliga ljudnivåer.

Vitesföreläggande

För att få berörd verksamhetsutövare att ta sitt ansvar enligt miljöbalken och att förebygga att närboende inte får sin nattsömn störd under sommarmånaderna kan nämnden vitesförelägga. Nämnden anser det rimligt att föreläggandet avseende ljudnivåer ska förenas med ett löpande vite om 25.000 kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

Lagstöd

Beslutet fattas med stöd av 26 kapitlet 9, 14 och 19 §§, 2 kap. 2 och 3 §§ med hänvisning till 9 kap 3 och 9 §§ Miljöbalken samt 2 och 4 §§ Lag (1985:206) om viten.

Motivering av beslutet

Egenkontroll

Enligt bestämmelser i förordningen om egenkontroll ska alla som bedriver en verksamhet ha rutiner för att planera och kontrollera verksamheten. En restaurangverksamhet med bar och musik kan orsaka sömnsvårigheter för närboende om ljudnivåerna är för höga. Enligt lagen är det den som ger upphov till de höga ljudnivåerna som är ansvarig för att problemet åtgärdas. Det är således verksamhetsutövarens ansvar att kontinuerligt kontrollera att närboende och andra inte störs av verksamhetens buller genom att utföra mätningar, journalföra ljudnivåerna och skriva ned rutiner. Målet är att så få som möjligt ska få sin nattsömn störd. Mätningar och övriga kontroller skall kunna visas upp för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Höga ljudnivåer vid publikplats

Om besökare eller personal utsätts för höga ljud kan det leda till att hörseln tar skada. Även ett kortvarigt ljud (<1 sek) med ljudnivåer över 115 dBA kan ge en bestående hörselnedsättning. Socialstyrelsens har därför gett ut allmänna råd om höga ljudnivåer (SOSFS 2005:7) som berörd verksamhet måste följa.

Bullerpolicy

2012-06-27 antog Samhällsbyggnadsnämnden en policy för att minimera buller- och ljudstörningar. I bullerpolicyen återfinns riktvärden och tidsbegränsningar som Borgholms kommun anser är nödvändiga för att skapa en god ljudmiljö nattetid.

Miljöbalken

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt miljöbalkens 9 kapitel 9 § ska bostäder och lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom skall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av olägenheter för människors hälsa.

Upplysningar

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges verksamhetsutövaren med uppgift om hur man överklagar.

§ 108

Dnr. 2012-001215

Qvarnen 1, Dinmat förvaltning i Örebro AB/Himla-Gott, högsta ljudnivåer och upprättande av egenkontrollprogram

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t vid vite förelägga Dinmat förvaltning i Örebro AB,

a t t omedelbart efter erhållandet av detta beslut:

1. Driva verksamheten vid Himla-Gott så att följande ljudnivåer, orsakade av verksamheten, inte överskrids under perioden 1 juni–31 augusti, mätt omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder:
  - 65 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 12.00 - 24.00
  - 60 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 24.00 - 02.00

Ljudkraven jämförs med de ekvivalenta ljudnivåer som registreras vid mättillfället då bakgrundsljudet är sådant att man med säkerhet kan urskilja verksamhetens ljudnivå. I de fall bakgrundsnivån är högre än den högsta tillåtna ljudnivån skall ljudnivå orsakad av verksamheten i princip inte urskiljas.

Löpande vite om tjugofemtusen (25. 000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

2. Driva verksamheten vid Himla-Gott så att högsta ljudnivån från musik vid publikplats inte överskrider:

- 110 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 115 dB (A), maximal ljudnivå

Om även barn har tillträde får högsta ljudnivåerna vid publikplats inte överstiga:

- 97 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 110 dB (A), maximal ljudnivå

Löpande vite om tjugofemtusen (25.000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

a t t senast 2013-06-01:

3. Upprätta och lämna in ett egenkontrollprogram. I egenkontrollprogrammet ska det ingå mätning av ljudnivåer, så att riktvärdena i beslutets punkt 1 och 2 innehålls. I egenkontrollen ska det förutom rutiner för mätningar finnas en tydlig ansvarsfördelning, samt dokumentation över mätresultat och eventuella åtgärder.

Vitesbelopp tiotusen (10.000) kronor.

Om åtgärder inte vidtagits inom förelagd tid kan vitet komma att dömas ut.

Redogörelse för ärendet

Under sommaren 2012 har Samhällsbyggnadsförvaltningen tagit emot klagomål rörande bullerstörningar i Böda, Borgholm och Köpingsvik. Höga ljudnivåer sena kvällar och nätter från uteserveringar med musik eller musik som hörs ut genom öppna fönster och dörrar är ofta ett problem för närboende. Er restaurang/pub är en av de verksamheter som klagomål riktats mot.

Förhoppningen är att Samhällsbyggnadsnämndens beslut om maximala ljudnivåer ska påverka verksamhetsutövare att skapa ett bra ljudklimat kring sina verksamheter. Krogarna har olika förutsättningar att uppfylla gällande maximala ljudnivåer beroende på lokalisering, typ av verksamhet och lokal. Vissa verksamheter är lokaliserade i bostadsfastigheter eller endast ett fåtal meter ifrån omkringliggande bostäder. Samhällsbyggnadsnämnden förelägger därför verksamhetsutövare om att upprätta ett bra egenkontrollprogram så att högsta tillåtna ljudnivå hålls inom de beslutade riktvärdena. Kommunikering har skickats ut 2013-03-14, inget yttrande har inkommit.

Flera klagomål från närboende, som störs av musik från Himla-Gott, har inkommit till vår förvaltning. Det finns därför behov av att säkerställa att personer i närliggande bostäder inte utsätts för skadliga ljudnivåer.

Vitesföreläggande

För att få berörd verksamhetsutövare att ta sitt ansvar enligt miljöbalken och att förebygga att närboende inte får sin nattsömn störd under sommarmånaderna kan nämnden vitesförelägga. Nämnden anser det rimligt att föreläggandet avseende ljudnivåer ska förenas med ett löpande vite om 25 000 kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

Lagstöd

Beslutet fattas med stöd av 26 kapitlet 9, 14 och 19 §§, 2 kap. 2 och 3 §§ med hänvisning till 9 kap 3 och 9 §§ Miljöbalken samt 2 och 4 §§ Lag (1985:206) om viten.

Motivering av beslutet

Egenkontroll

Enligt bestämmelser i förordningen om egenkontroll ska alla som bedriver en verksamhet ha rutiner för att planera och kontrollera verksamheten. En restaurangverksamhet med bar och musik kan orsaka sömnsvårigheter för närboende om ljudnivåerna är för höga. Enligt lagen är det den som ger upphov till de höga ljudnivåerna som är ansvarig för att problemet åtgärdas. Det är således verksamhetsutövarens ansvar att kontinuerligt kontrollera att närboende och andra inte störs av verksamhetens buller genom att utföra mätningar, journalföra ljudnivåerna och skriva ned rutiner. Målet är att så få som möjligt ska få sin nattsömn störd. Mätningar och övriga kontroller skall kunna visas upp för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Höga ljudnivåer vid publikplats

Om besökare eller personal utsätts för höga ljud kan det leda till att hörseln tar skada. Även ett kortvarigt ljud (<1 sek) med ljudnivåer över 115 dBA kan ge en bestående hörselnedsättning. Socialstyrelsens har därför gett ut allmänna råd om höga ljudnivåer (SOSFS 2005:7) som berörd verksamhet måste följa.

Bullerpolicy

2012-06-27 antog Samhällsbyggnadsnämnden en policy för att minimera buller- och ljudstörningar. I bullerpolicyen återfinns riktvärden och tidsbegränsningar som Borgholms kommun anser är nödvändiga för att skapa en god ljudmiljö nattetid.

Miljöbalken

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga,

hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt miljöbalkens 9 kapitel 9 § ska bostäder och lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom skall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av olägenheter för människors hälsa.

Upplysningar

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges verksamhetsutövaren med uppgift om hur man överklagar.

§ 109

Dnr. 2012-001250

Strandbo 3, Strand Hotell Borgholm AB, högsta ljudnivåer och upprättande av egenkontrollprogram

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t vid vite förelägga Strand Hotell Borgholm AB,

a t t omedelbart efter erhållandet av detta beslut:

1. Driva verksamheten vid Strand Hotell så att följande ljudnivåer, orsakade av verksamheten, inte överskrids under perioden 1 juni–31 augusti, mätt omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder:
  - 65 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 12.00 - 24.00
  - 60 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 24.00 - 02.00

Ljudkraven jämförs med de ekvivalenta ljudnivåer som registreras vid mättillfället då bakgrundsljudet är sådant att man med säkerhet kan urskilja verksamhetens ljudnivå. I de fall bakgrundsnyvån är högre än den högsta tillåtna ljudnivån skall ljudnivå orsakad av verksamheten i princip inte urskiljas.

Löpande vite om tjugofemtusen (25.000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

2. Driva verksamheten vid Strand Hotell så att högsta ljudnivån från

musik vid publikplats inte överskrider:

- 110 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 115 dB (A), maximal ljudnivå

Om även barn har tillträde får högsta ljudnivåerna vid publikplats inte överstiga:

- 97 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 110 dB (A), maximal ljudnivå

Löpande vite tjugofemtusen (25.000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

a t t senast 2013-06-01:

3. Upprätta och lämna in ett egenkontrollprogram. I egenkontrollprogrammet ska det ingå mätning av ljudnivåer, så att riktvärdena i beslutets punkt 1 och 2 innehålls. I egenkontrollen ska det förutom rutiner för mätningar finnas en tydlig ansvarsfördelning, samt dokumentation över mätresultat och eventuella åtgärder.

Vitesbelopp tiotusen (10.000) kronor.

Om åtgärder inte vidtagits inom förelagd tid kan vitet komma att dömas ut.

Redogörelse för ärendet

Under sommaren 2012 har Samhällsbyggnadsförvaltningen tagit emot klagomål rörande bullerstörningar i Böda, Borgholm och Köpingsvik. Höga ljudnivåer sena kvällar och nätter från uteserveringar med musik eller musik som hörs ut genom öppna fönster och dörrar är ofta ett problem för närboende. En restaurang/klubb/pub är en av de verksamheter som klagomål riktats mot.

Förhoppningen är att Samhällsbyggnadsnämndens beslut om maximala ljudnivåer ska påverka verksamhetsutövare att skapa ett bra ljudklimat kring sina verksamheter. Krogarna har olika förutsättningar att uppfylla gällande maximala ljudnivåer beroende på lokalisering, typ av verksamhet och lokal. Vissa verksamheter är lokaliserade i bostadsfastigheter eller endast ett fåtal meter ifrån omkringliggande bostäder. Samhällsbyggnadsnämnden förelägger därför verksamhetsutövare om att upprätta ett bra egenkontrollprogram så att högsta tillåtna ljudnivå hålls inom de beslutade riktvärdena.

Flera klagomål från närboende, som störs av musik från Strand Hotell, har inkommit till vår förvaltning. Det finns därför behov av att säkerställa att personer i närliggande bostäder inte utsätts för skadliga ljudnivåer.

Kommunicering har skickats ut 2013-01-24. Yttrande inkom via e-mail 2013-01-24, där Strand Hotell motsäger sig punkt 1 i beslutet. Yttrandet påverkar inte beslutet.

Vitesföreläggande

För att få berörd verksamhetsutövare att ta sitt ansvar enligt miljöbalken och att förebygga att närboende inte får sin nattsömn störd under sommarmånaderna kan nämnden vitesförelägga. Nämnden anser det rimligt att föreläggandet avseende ljudnivåer ska förenas med ett löpande vite om 25 000 kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

Lagstöd

Beslutet fattas med stöd av 26 kapitlet 9, 14 och 19 §§, 2 kap. 2 och 3 §§ med hänvisning till 9. kap 3 och 9 §§ Miljöbalken samt 2 och 4 §§ Lag (1985:206) om viten.

Motivering av beslutet

Egenkontroll

Enligt bestämmelser i förordningen om egenkontroll ska alla som bedriver en verksamhet ha rutiner för att planera och kontrollera verksamheten. En restaurangverksamhet med bar och musik kan orsaka sömnsvårigheter för närboende om ljudnivåerna är för höga. Enligt lagen är det den som ger upphov till de höga ljudnivåerna som är ansvarig för att problemet åtgärdas. Det är således verksamhetsutövarens ansvar att kontinuerligt kontrollera att närboende och andra inte störs av verksamhetens buller genom att utföra mätningar, journalföra ljudnivåerna och skriva ned rutiner. Målet är att så få som möjligt ska få sin nattsömn störd. Mätningar och övriga kontroller skall kunna visas upp för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Höga ljudnivåer vid publikplats

Om besökare eller personal utsätts för höga ljud kan det leda till att hörseln tar skada. Även ett kortvarigt ljud (< 1 sek) med ljudnivåer över 115 dBA kan ge en bestående hörselnedsättning. Socialstyrelsens har därför gett ut allmänna råd om höga ljudnivåer (SOSFS 2005:7) som berörd verksamhet måste följa.

Bullerpolicy

2012-06-27 antog Samhällsbyggnadsnämnden en policy för att minimera buller- och ljudstörningar. I bullerpolicyen återfinns riktvärden och tidsbegränsningar som Borgholms kommun anser är nödvändiga för att skapa en god ljudmiljö nattetid.

Miljöbalken

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga,

hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt miljöbalkens 9 kapitel 9 § ska bostäder och lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom skall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av olägenheter för människors hälsa.

Upplysningar

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges verksamhetsutövaren med uppgift om hur man överklagar.

§ 110

Dnr. 2013-000237

Kyrketorp 6:5, Böda Riviera AB, högsta ljudnivåer och upprättande av egenkontrollprogram

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t vid vite förelägga Böda Riviera AB,

a t t *omedelbart efter erhållandet av detta beslut:*

1. Driva verksamheten vid Böda Riviera/Kyrketorps Camping så att följande ljudnivåer, orsakade av verksamheten, inte överskrids under perioden 1 juni–31 augusti, mätt omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder:
  - 65 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 12.00 - 24.00
  - 60 dB (A), ekvivalent ljudnivå, kl. 24.00 - 02.00

Ljudkraven jämförs med de ekvivalenta ljudnivåer som registreras vid mättillfället då bakgrundsljudet är sådant att man med säkerhet kan urskilja verksamhetens ljudnivå. I de fall bakgrundsnyvån är högre än den högsta tillåtna ljudnivån skall ljudnivå orsakad av verksamheten i princip inte urskiljas.

Löpande vite om tjugofemtusen (25 000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

2. Driva verksamheten vid Böda Riviera/Kyrketorps Camping så att

högsta ljudnivån från musik vid publikplats inte överskrider:

- 110 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 115 dB (A), maximal ljudnivå

Om även barn har tillträde får högsta ljudnivåerna vid publikplats inte överstiga:

- 97 dB (A), ekvivalent ljudnivå
- 110 dB (A), maximal ljudnivå

Löpande vite om tjugofemtusen (25 000) kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

a t t *senast 2013-06-01:*

3. Upprätta och lämna in ett egenkontrollprogram. I egenkontrollprogrammet ska det ingå mätning av ljudnivåer, så att riktvärdena i beslutets punkt 1 och 2 innehålls. I egenkontrollen ska det förutom rutiner för mätningar finnas en tydlig ansvarsfördelning, samt dokumentation över mätresultat och eventuella åtgärder.

Vitesbelopp tiotusen (10.000) kronor.

Om åtgärder inte vidtagits inom förelagd tid kan vitet komma att dömas ut.

Redogörelse för ärendet

Under sommaren 2012 har Samhällsbyggnadsförvaltningen tagit emot klagomål rörande bullerstörningar i Böda, Borgholm och Köpingsvik. Höga ljudnivåer sena kvällar och nätter från uteserveringar med musik eller musik som hörs ut genom öppna fönster och dörrar är ofta ett problem för närboende. En restaurang/pub är en av de verksamheter som klagomål riktats mot.

Förhoppningen är att Samhällsbyggnadsnämndens beslut om maximala ljudnivåer ska påverka verksamhetsutövare att skapa ett bra ljudklimat kring sina verksamheter. Krogarna har olika förutsättningar att uppfylla gällande maximala ljudnivåer beroende på lokalisering, typ av verksamhet och lokal. Vissa verksamheter är lokaliserade i bostadsfastigheter eller endast ett fåtal meter ifrån omkringliggande bostäder. Samhällsbyggnadsnämnden förelägger därför verksamhetsutövare om att upprätta ett bra egenkontrollprogram så att högsta tillåtna ljudnivå hålls inom de beslutade riktvärdena. Kommunikering har skickats ut 2013-03-14, inget yttrande har inkommit.

Flera klagomål från närboende, som störs av musik från Böda Riviera/ Kyrketorps Camping, har inkommit till vår förvaltning. Det finns därför behov

av att säkerställa att personer i närliggande bostäder inte utsätts för skadliga ljudnivåer.

Vitesföreläggande

För att få berörd verksamhetsutövare att ta sitt ansvar enligt miljöbalken och att förebygga att närboende inte får sin nattsömn störd under sommarmånaderna kan nämnden vitesförelägga. Nämnden anser det rimligt att föreläggandet avseende ljudnivåer ska förenas med ett löpande vite om 25 000 kronor för varje tillfälle högsta ljudnivån överskrids.

Lagstöd

Beslutet fattas med stöd av 26 kapitlet 9, 14 och 19 §§, 2 kap. 2 och 3 §§ med hänvisning till 9. kap 3 och 9 §§ Miljöbalken samt 2 och 4 §§ Lag (1985:206) om viten.

Motivering av beslutet

Egenkontroll

Enligt bestämmelser i förordningen om egenkontroll ska alla som bedriver en verksamhet ha rutiner för att planera och kontrollera verksamheten. En restaurangverksamhet med bar och musik kan orsaka sömnsvårigheter för närboende om ljudnivåerna är för höga. Enligt lagen är det den som ger upphov till de höga ljudnivåerna som är ansvarig för att problemet åtgärdas. Det är således verksamhetsutövarens ansvar att kontinuerligt kontrollera att närboende och andra inte störs av verksamhetens buller genom att utföra mätningar, journalföra ljudnivåerna och skriva ned rutiner. Målet är att så få som möjligt ska få sin nattsömn störd. Mätningar och övriga kontroller skall kunna visas upp för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Höga ljudnivåer vid publikplats

Om besökare eller personal utsätts för höga ljud kan det leda till att hörseln tar skada. Även ett kortvarigt ljud (< 1 sek) med ljudnivåer över 115 dBA kan ge en bestående hörselnedsättning. Socialstyrelsens har därför gett ut allmänna råd om höga ljudnivåer (SOSFS 2005:7) som berörd verksamhet måste följa.

Bullerpolicy

2012-06-27 antog Samhällsbyggnadsnämnden en policy för att minimera buller- och ljudstörningar. I bullerpolicyen återfinns riktvärden och tidsbegränsningar som Borgholms kommun anser är nödvändiga för att skapa en god ljudmiljö nattetid.

Miljöbalken

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt miljöbalkens 9 kapitel 9 § ska bostäder och lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom skall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av olägenheter för människors hälsa.

Upplysningar

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges verksamhetsutövaren med uppgift om hur man överklagar.

---

§ 111

Rälla – Stora Rör – Ekerum, genomförande av FÖP, information

I februari 2013 vann den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum laga kraft. Nu börjar arbetet med att genomföra FÖPen. Förvaltningen presenterar en sammanfattning av FÖPens områden som är utpekade för bostäder och verksamheter och vad som kommer hända i FÖP-området.

---

§ 112

Pågående arbete i trafikfrågor, information

- Regional transportplan
- Pågående vägutredning lv 136
- Rälla-Ekerum (skrinlagd)
- Byxelkrok Mellby (skrinlagd)
- Köpingsvik (skrinlagd)

Regional transportplan 2014-2025

Regionförbundets tjänstemän tar fram ett förslag till transportplan i samarbete med tjänstemän från Trafikverket Region Syd, KLT och länets kommuner. Regionförbundets politiska styrelse beslutar.

Planen ska visa till vilka objekt länets tilldelade pott ska gå till. Objekten ska väljas utifrån regional nytta. Bland objekten finns åtgärder för järnväg, bilvägar, gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik. Även utredningar och projekt för attitydspåverkan finns med.

Länet har fått 836 miljoner kronor tilldelade för åren 2014-2025, ca 70 Mkr/år.

Behovet av länets sammanlagda prioriterade åtgärder beräknas till över fem miljarder.

Större investering

Väg 136 Brofästet till Borgholm föreslås i senaste tjänstemannaförslaget till regional transportplan få totalt 200 miljoner uppdelat på åren 2017-2025.

2017-2019= 50 Mkr

2020-2025= 150 Mkr

Mindre investeringar

Rälla	2014-2016	Avsvängningsfält, cirkulationsplats
Byxelkrok-Mellby	2017-2019	Breddning till 7 meter på kritiska platser, Vattenskyddsområde, ev cykelfält
Köpingsvik	2020-2025	GC-tunnel, vänsterkanalisering, korsningsåtgärder

Ölandskommunerna föreslås totalt få omkring 229 Mkr. Det innebär 27,4% av länets pott för perioden. Planen går ut på remiss till kommunerna den 20 juni till den 27 september. Förändringar kan komma att ske innan beslut om planen fattas i december.

Pågående vägutredning länsväg 136 sträckan brofästet till Borgholm

Trafikverket är uppdragsgivare. En del i utredningen gäller möjligheten att göra 2+1 väg med mittseparering på delar av sträckan. 2 planarkitekter från Borgholms kommun samt Räddningstjänsten har framhållit risken att framkomligheten minskar då vi har en stor andel långsamtgående fordon på vägen. Planarkitekterna har också drivit frågan om behovet av en åtgärdsvalsstudie för att närmare undersöka om 2+1 väg eller alternativa lösningar leder till bäst resultat. Arbete pågår.

Ekerumskorsningen har studerats i utredningen. Här föreslås en korsning som tillåter vänstersvängande trafik från Ekerum mot Borgholm under lågsäsong, men högsäsong tillåts endast högersväng. Detta förutsätter en cirkulationsplats i Rälla.

---

§ 113

Byxelkrok, fördjupad översiktsplan, information

Den fördjupade översiktsplanen över Byxelkroks-området har fyra strategier som grund för förslaget. Strategierna är: *Människan i fokus*, *Ett starkt centrum*, *Länkar mellan områden* och *Områden med egna karaktärer*. Dessa strategier är de övergripande inriktningarna för det framtida Byxelkrok, utefter dessa övergripande strategier formas varje område utefter sina förutsättningar.

Sju geografiska områden tas upp i fördjupningen tillsammans med tre tematiska områden. För varje område finns en beskrivande text, styrkor svagheter, utvecklingsmöjligheter och rekommendationer. Plankartor för varje område redovisar möjliga bebyggelseutvecklingsområden samt för området *stödjan-demiljöer*.

KSAU ska fatta beslut om samråd 2013-06-11.

Tidplanen är sedan att samråd ska hållas juli till september 2013.

§ 114

Besök av Bertil Eifrem från Regionförbundet, information om trähusbyggande

Bertil Eifrem från Regionförbundet reser runt till kommunerna i länet och informerar om "Träregion Småland", möjligheter och betydelsen av att öka byggandet med trä i bl.a. flerfamiljshus och andra större anläggningar. Under rubriken "Tänk trä för ett hållbart Småland!" berättade han att av Sveriges trärelaterade industri finns 75% i Småland och ca 20.000 personer arbetar där i näringen. Det är lönsamt att förädla produkterna i Sverige. Vidare redogjorde han för ett framtaget Handlingsprogram 2012-2014 med profilering, coaching, företagsforskarskola och branschråd, samt som avslutning fick vi höra om en pågående trähusfabrikstävling under ledorden Trä & Glas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande